

Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego

Wniosek o zasiłek rodzinny mogą złożyć: rodzice dziecka, jeden z rodziców dziecka, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka, a także osoba ucząca się.

Zasiłek wypłacany jest w okresach miesięcznych w następujących kwotach:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest na okres zasiłkowy trwający od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia;
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia;
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje także osobie uczącej się w szkole lub szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie lub dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł lub 764,00 zł w przypadku gdy w rodzinie jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Prawo do dodatków do zasiłku rodzinnego przysługuje pod warunkiem, że na dziecko przysługuje zasiłek rodzinny. Dodatki nie przysługują, jeżeli nie przysługuje zasiłek rodzinny na to dziecko, choćby spełnione zostały warunki wymagane do przyznania dodatków.

Dodatek z tytułu urodzenia się dziecka

Dodatek z tytułu urodzenia się dziecka jest świadczeniem, o które ubiegać może się matka, ojciec, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka w związku z urodzeniem się dziecka.

Świadczenie wypłacane jest w jednorazowej kwocie 1.000,00 zł na każde dziecko.

W celu otrzymania dodatku należy złożyć wniosek do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.

Dodatek z tytułu urodzenia dziecka przysługuje pod warunkiem, że matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną co najmniej od 10 tygodnia ciąży do porodu. Dokumentu takiego nie muszą przedstawiać opiekunowie prawni oraz faktyczni dziecka.

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego jest świadczeniem, o które ubiegać może się matka, ojciec, opiekun prawny lub opiekun faktyczny jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez:

- 24 miesiące kalendarzowe - 1 dziecko
- 36 miesięcy kalendarzowych - jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
- 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie wypłacane jest miesięcznie w kwocie 400,00 zł. Za niepełne miesiące kalendarzowe świadczenie ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę dodatku przysługującego za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę..

Dodatek przyznawany jest od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami lub od dnia przyznania uprawnień do urlopu wychowawczego do końca okresu zasiłkowego lub do dnia przyznania uprawnień do urlopu wychowawczego lub do dnia, w którym upływa 24, 36 lub 72 miesiąc jego pobierania.

W przypadku równoczesnego korzystania z urlopu wychowawczego przez oboje z rodziców lub opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, przysługuje jeden dodatek.

Obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego do okresu zatrudnienia wymaganego do nabycia prawa do dodatku zalicza się okres zatrudnienia na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka jest świadczeniem, o które ubiegać może się matka, ojciec, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje;
- ojciec dziecka jest nieznan;
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców dziecka zostało oddalone.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje także pełnoletniej osobie uczącej się do ukończenia 24 roku życia, uczącej się w szkole lub szkole wyższej, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

Świadczenie wypłacane jest miesięcznie w kwocie 193,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci.

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej jest świadczeniem, o które ubiegać może się matka, ojciec, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka.

Świadczenie przysługuje na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego i wypłacane jest miesięcznie w kwocie 95,00 zł.

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego jest świadczeniem, o które ubiegać może się matka, ojciec, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka, a także osoba

ucząca się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności;
- powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie wypłacane jest miesięcznie w kwocie:

- 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego jest świadczeniem, o które ubiegać może się matka, ojciec, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka, a także osoba ucząca się na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego.

Świadczenie wypłacane jest jednorazowo w kwocie 100,00 zł na każde dziecko.

W celu otrzymania dodatku należy złożyć wniosek do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne tj. najpóźniej do 31 października danego roku. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpatrzenia.

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania jest świadczeniem przysługującym przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego. O dodatek ubiegać może się matka, ojciec, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka, a także osoba ucząca się w związku z:

- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności – w wysokości 113,00 zł miesięcznie na dziecko albo
- w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej w wysokości 69,00zł miesięcznie na dziecko.

Wymagane dokumenty

Do wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego należy dołączyć:

- oświadczenia członków rodziny o dochodach osiągniętych w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy (**na okres świadczeniowy 2019/2020 za rok 2018**) innych niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art., 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych
- zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego, dotyczące członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych

przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne, zawierające informacje odpowiednio o: formie opłacanego podatku, wysokości przychodu, stawce podatku, wysokości opłaconego podatku w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy (**na okres świadczeniowy 2019/2020 za rok 2018**)

- odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną;
- przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani orzeczeniem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny;
- w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem:
  - zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub
  - informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje zagranicą;
- zaświadczenie właściwego organu gminy, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy (**na okres świadczeniowy 2019/2020 za rok 2018**)
- umowę dzierżawy w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej;
- umowę o wniesieniu wkładów gruntowych - w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną; zaświadczenie szkoły albo oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły (dotyczy dziecka, które ukończyło 18 rok życia);
- zaświadczenie szkoły wyższej albo oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły wyższej - w przypadku osoby uczącej się lub osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli osoba uczy się w szkole wyższej; dokument określający datę utraty dochodu oraz miesięczną wysokość utraconego dochodu np. świadectwo pracy i zaświadczenie pracodawcy o wysokości dochodu netto osiągniętego w okresie zatrudnienia;
- dokument określający wysokość dochodu uzyskanego oraz liczbę miesięcy, w którym był osiągnięty w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;
- dokument określający wysokość dochodu z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;

- odpis zupełny lub skrócony aktów zgonu rodziców lub odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem zobowiązujących do alimentów (dotyczy osoby uczącej się);
- kopię karty pobytu i kopię decyzji o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub inny dokument uprawniający cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uprawnia do wykonywania pracy np. zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w art. 139n ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach – jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z członkami rodzin, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający 9 miesięcy
- kopię karty pobytu i kopię decyzji o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy w przypadku cudzoziemca posiadającego kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”;
- odpis prawomocnego postanowienia sądu orzekającego przysposobienie lub zaświadczenie sądu rodzinnego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie przysposobienia dziecka;
- odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód lub separację albo odpis zupełny lub skrócony aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko;
- odpis zupełny aktu urodzenia dziecka –w przypadku gdy ojciec jest nieznan;
- odpis prawomocnego orzeczenia sądu oddalającego powództwo o roszczenia alimentacyjne;
- odpis prawomocnego orzeczenia sądu zobowiązującego jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka;
- odpis orzeczenia sądu wskazującego na pozostawanie dziecka pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach
- orzeczenie sądu o ustaleniu opiekuna prawnego;
- inne dokumenty, w tym oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego;
- oświadczenie o formie wypłacania świadczeń.

Dokumenty wymagane w związku z ubieganiem się o poszczególne dodatki do zasiłku rodzinnego wymienione zostały w opisach spraw poszczególnych dodatków do zasiłku rodzinnego. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

1. dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim;
2. dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej;
3. osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie;
4. pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko;
5. osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na

- rzecz dziecka od jego rodzica, chyba że:
1. rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
  2. ojciec dziecka jest nieznanym,
  3. powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
  4. sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;
6. członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Kryterium dochodowe

Od spełnienia kryterium dochodowego uzależnione jest przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do tego zasiłku.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny **dochód rodziny za rok 2018** w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674 zł**. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **764 zł**.

Przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego brane są pod uwagę dochody opodatkowane i nieopodatkowane członków rodziny osiągnięte w **roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy** oraz zmiany w sytuacji dochodowej rodziny, czyli utrata i uzyskanie dochodu.

W przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę, o której mowa w ust. 1 lub 2, pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w kwocie ustalonej zgodnie z ust. 3a.

W przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, o której mowa w ust. 3, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w ust. 3, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

Rodzina – oznacza to odpowiednio następujących członków rodziny: małżonków, rodziców dzieci, opiekuna faktycznego dziecka oraz pozostające na utrzymaniu dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia, a także dziecko, które ukończyło 25. rok życia legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 oraz z 2019 r. poz. 1818); do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko;

W przypadku uzyskania dochodu prawo do świadczeń ustala się na podstawie dochodu rodziny lub dochodu osoby uczącej się powiększonego o uzyskany dochód.

Uzyskanie dochodu oznacza uzyskanie dochodu spowodowane:

- a) zakończeniem urlopu wychowawczego,
- b) uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- c) uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- d) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,
- e) (uchylona)
- f) rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 16b *finansowanie składki na ubezpieczenie społeczne rolnika lub domownika* ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa *zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej przez osobę sprawującą opiekę nad dzieckiem* ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- g) (uchylona)
- h) uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- i) uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego,
- j) uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- k) uzyskaniem stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 *stypendium doktoranckie* ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W przypadku utraty dochodu prawo do świadczeń ustala się na wniosek osoby uprawnionej na podstawie dochodu rodziny lub dochodu osoby uczącej się pomniejszonego o utracony dochód.

Utrata dochodu oznacza utracenie dochodu spowodowane:

- a) uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
- b) utratą zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- c) utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- d) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. poz. 303),
- e) (uchylona)
- f) wykreśleniem z rejestru pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu **art. 16b** *finansowanie składki na ubezpieczenie społeczne rolnika lub domownika* ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2019 r. poz. 299 i 303) lub **art. 36aa** *zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej przez osobę sprawującą opiekę nad dzieckiem* ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.),
- g) (uchylona)
- h) utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- i) utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych;
- j) utratą świadczenia rodzicielskiego,
- k) utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- l) utratą stypendium doktoranckiego określonego w **art. 209** *stypendium doktoranckie* ust. 1 i 7

ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;

W przypadku ustalania dochodu z gospodarstwa rolnego, przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie w drodze obwieszczenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Zgodnie z treścią obwieszczenia Prezesa GUS dochód w 2018 r. wyniósł 2715 zł tj. 226,25 zł. Jeżeli rodzina lub osoba ucząca się uzyskuje dochody z gospodarstwa rolnego oraz uzyskuje pozarolnicze dochody, dochody te sumuje się.

Ustalając dochód rodziny uzyskany z gospodarstwa rolnego, do powierzchni gospodarstwa stanowiącego podstawę wymiaru podatku rolnego wlicza się obszary rolne oddane w dzierżawę z wyjątkiem:

1. oddanej w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego;
2. gospodarstwa rolnego wniesionego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną;
3. gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Ustalając dochód rodziny uzyskany przez dzierżawcę gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę na powyżej wymienionych zasadach, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy. Natomiast ustalając dochód rodziny uzyskany z wydzierżawionego od Agencji Nieruchomości Rolnych gospodarstwa rolnego, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.

Świadczenia rodzinne uzależnione od niepełnosprawności

Jeżeli osoba w okresie trzech miesięcy od wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności złoży wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, prawo do wnioskowanego świadczenia ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

W przypadku ustalania prawa do świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności osoby, prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na okres zasiłkowy, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do świadczeń rodzinnych ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia, nie dłużej jednak niż do końca okresu zasiłkowego.

Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do tych świadczeń ustala do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.